

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ»

Змістовий модуль «Педагогіка»

для студентів

спеціальності	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	023.00.02 Цифрове етномистецтво

Київ – 2023

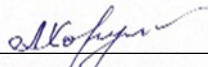
Розробник:

Леонтєєва Інна Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Леонтєєва Інна Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та історії педагогіки
Протокол від 07 вересня 2023 року № 2

Завідувач кафедри Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 032.00.02 «Цифрове етномистецтво» _____ Алла РУДЕНЧЕНКО

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2023 р.

Заступник декана

Факультету педагогічної освіти _____ Леся КУЗЕМКО

Пролонговано

на 20__/20__ _____ (Хоружа Л.Л.), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ _____ (Хоружа Л.Л.), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ _____ (Хоружа Л.Л.), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ _____ (Хоружа Л.Л.), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Психологія і педагогіка		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	6 / 180	
Курс	1	
Семестр	1	2
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, в тому числі:	90	90
Аудиторні	42	42
Модульний контроль	6	6
Семестровий контроль	30	30
Самостійна робота	12	12
Форма семестрового контролю	іспит	іспит
Змістовий модуль «Педагогіка»		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90	
Курс	1	
Семестр	2	
Кількість змістових модулів із розподілом:	3	
Обсяг кредитів	3	
Обсяг годин, в тому числі:	90	
Аудиторні	42	
Модульний контроль	6	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	12	
Форма семестрового контролю	Іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – забезпечення теоретичної і практичної підготовки студентів до виконання функціональних обов'язків викладача образотворчого мистецтва у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти; формування системного педагогічного мислення, професійної самосвідомості, розвиток професійно-педагогічної спрямованості, педагогічних здібностей студентів; виховання професійно значущих якостей особистості, необхідних для популяризації надбань національної та всесвітньої культурної спадщини, сприяння розвитку патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

Завдання навчальної дисципліни

Відповідно до Освітньо-професійної програми 023.00.02 «Цифрове етномистецтво» першого (бакалаврського) освітнього рівня зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація дисципліна «Психологія і педагогіка» забезпечує формування таких компетентностей:

1) загальних

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

2) спеціальних

СК 13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

3. Результати навчання за дисципліною

РН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

РН 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

РН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

РН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, сприяти розвитку патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Аудиторна					Семестр. контроль	Сам. роб.
	Усього	Лекції	Семинар	Практи	МК		
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки							
Тема 1. Освіта у третьому тисячолітті: стан і тенденції розвитку	3	1	2				1
Тема 2. Педагогіка як наука про виховання, її предмет і завдання. Система педагогічних наук	3	1					1
Тема 3. Виникнення і розвиток педагогіки як науки. Поняття про народну педагогіку та етнопедагогіку	5	2	2				1
Тема 4. Розвиток, соціалізація і виховання особистості як педагогічна проблема	5	2		2			1
Тема 5. Вимоги до особистості педагога. Педагогічне спілкування та педагогічна компетентність	5	2		2			1
Модульний контроль	2				2		
Разом	23	8	4	4	2		5
Змістовий модуль 2. Теорія навчання							
Тема 6. Основні дидактичні системи. Зміст освіти. Гуманістичні психолого-педагогічні підходи до організації освітнього процесу	5	2	2				1
Тема 7. Процес навчання, його принципи. Дистанційне і змішане навчання	5	2	2				1
Тема 8. Методи і засоби навчання. Форми організації навчання. Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів	5	2		2			1
Тема 9. Сучасні освітні технології	5	2		2			1
Модульний контроль	2				2		
Разом	22	8	4	4	2		4
Змістовий модуль 3. Теорія виховання							
Тема 10. Сучасні концепції виховання. Мета виховання, ідеали і принципи	4	2	2				1
Тема 11. Партнерська взаємодія як нова стратегія виховання. Напрями виховання особистості	4	2					1
Тема 12. Методи і форми організації виховання особистості	5	2		2			1
Модульний контроль	2				2		
Разом	15	6	2	2	2		3
Семестровий контроль	30					30	
Усього	90	22	10	10	6	30	12

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Загальні основи педагогіки

Тема 1. Освіта у третьому тисячолітті: стан і тенденції розвитку

Освіта як соціальна функція. Світовий освітній простір. Провідні тенденції сучасної освіти: збільшення тривалості освіти, продовження обов'язкової освіти після закінчення школи, створення освітніх закладів нового типу, можливість отримати освіту за кордоном, зближення освітніх систем різних країн. Основні законодавчі документи, що регламентують повну загальну середню освіту в Україні. Шляхи удосконалення змісту шкільної освіти. Поняття про систему освіти в Україні. Основні принципи побудови системи освіти. Структура системи освіти, її компоненти.

Рекомендовані джерела: [6; 7; 8; 9; 10; 12; 14; 15; 16]

Тема 2. Педагогіка як наука про виховання, її предмет і завдання. Система педагогічних наук

Педагогіка як наука. Місце сучасної педагогіки в системі наук про людину. Предмет педагогіки та її завдання. Джерела педагогічної науки. Функції педагогіки: науково-теоретична, організаційно-практична, прогностична. Педагогіка як наука і мистецтво. Основні категорії педагогіки. Система педагогічних наук. Структура і галузі педагогіки: загальні основи педагогіки, теорія виховання, дидактика (теорія навчання), організація та управління педагогічним процесом. Вікова педагогіка (дошкільна та шкільна педагогіка), спеціальна педагогіка (сурдопедагогіка, тифлопедагогіка, олігофренопедагогіка, логопедія), соціальна педагогіка (сімейна педагогіка, перевиховання дітей, що мають проблеми), професійна педагогіка (педагогіка вищої школи, підвищення кваліфікації та перекваліфікація робітників народного господарства, навчання літніх людей), порівняльна педагогіка, етнопедагогіка. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Завдання педагогіки на сучасному етапі розвитку суспільства.

Рекомендовані джерела: [6; 7; 8; 9; 10; 12; 14; 15; 16]

Лекція 1. Освіта у третьому тисячолітті: стан і тенденції розвитку. Педагогіка як наука про виховання, її предмет і завдання. Система педагогічних наук

Семінарське заняття 1. Педагогіка – «за» і «проти»

Тема 3. Виникнення і розвиток педагогіки як науки. Поняття про народну педагогіку та етнопедагогіку

Ретроспективний аналіз розвитку педагогіки (етапи розвитку педагогіки: донауковий, етап виникнення теоретичних концепцій виховання і освіти, етап розвитку педагогічної науки). Поняття про народну педагогіку та етнопедагогіку. Духовна педагогіка. Становлення і розвиток педагогіки як академічної науки.

Рекомендовані джерела: [6; 7; 8; 9; 10; 12; 14; 15; 16]

Лекція 2. Виникнення і розвиток педагогіки як науки. Поняття про народну педагогіку та етнопедагогіку

Семінарське заняття 2. Використання засобів етнопедагогіки у творчому розвитку особистості.

Тема 4. Розвиток, соціалізація і виховання особистості як педагогічна проблема

Поняття про «особистість», «індивідуальність» в педагогічній науці. Розвиток та формування особистості. Рушійні сили розвитку особистості. Фактори та умови розвитку особистості. Роль спадковості у розвитку особистості. Соціалізація як результат впливу середовища на особистість. Виховання – визначальний чинник формування особистості. Роль діяльності (активності) і спілкування у розвитку особистості. Взаємообумовленість процесів виховання, навчання і розвитку, активна позиція особистості та її роль у процесі розвитку і виховання. Дитина як об'єкт і суб'єкт виховання. Врахування вікових особливостей та особливих потреб школярів при організації та здійсненні процесів виховання, навчання, розвитку.

Рекомендовані джерела: [6; 7; 8; 9; 10; 12; 14; 15; 16]

Лекція 3. Розвиток, соціалізація і виховання особистості як педагогічна проблема
Практичне заняття 1. Теорія поколінь, або як нам порозумітися.

Тема 5. Вимоги до особистості педагога. Педагогічне спілкування та педагогічна компетентність

Суспільна зумовленість виникнення і становлення педагогічної професії. Специфічні особливості педагогічної діяльності. Педагог як організатор освітнього процесу в закладах освіти. Сучасні вимоги до особистості педагога та його підготовки. Зміст професійної діяльності та функції педагога: конструктивна, комунікативна, організаторська, гностична. Система педагогічної діяльності: викладання, виховання, класне керівництво, діяльність із професійного самовдосконалення, управлінська, організаторська, методична, позашкільна, науково-дослідна. Поняття про педагогічну майстерність, педагогічну компетентність, педагогічну техніку, педагогічне спілкування, педагогічні здібності та гуманістичну спрямованість педагогічної діяльності.

Рекомендовані джерела: [6; 7; 8; 9; 10; 12; 14; 15; 16]

Лекція 4. Вимоги до особистості педагога. Педагогічне спілкування та педагогічна компетентність.

Практичне заняття 2. Професійно-педагогічна комунікація

Модульний контроль 1.

Змістовий модуль II. Теорія навчання

Тема 6. Основні дидактичні системи. Зміст освіти. Гуманістичні психолого-педагогічні підходи до організації освітнього процесу

Виникнення і розвиток дидактики як складової педагогіки, що вивчає проблеми освіти та навчання. Предмет дидактики. Основні категорії дидактики: навчання, освіта, процес навчання, викладання, учіння, знання, уміння, навички.

Стан та завдання теорії навчання. Взаємозв'язок загальної теорії навчання (дидактики) і методик викладання окремих предметів з основ наук. Українська народна дидактика. її мета, завдання, зміст.

Основні концепції навчання (традиційна, педоцентрична, сучасна) та дидактичні системи: дидактична система Гербарта; дидактична система Дьюї; сучасні дидактичні системи (програмоване/ проблемне/ виховне/ розвивальне/ особистісно зорієнтоване/особистісно розвивальне навчання; теорія поетапного формування розумових дій; педагогіка співробітництва; гуманістична педагогіка. Гуманістичні психолого-педагогічні підходи до організації освітнього процесу.

Рекомендовані джерела: [6; 7; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 15; 16; 17; 23]

Лекція 5. Основні дидактичні системи. Зміст освіти. Гуманістичні психолого-педагогічні підходи до організації освітнього процесу

Семінарське заняття 3. Шляхи удосконалення змісту освіти в Україні.

Тема 7. Процес навчання, його принципи. Дистанційне і змішане навчання

Сутнісні характеристики процесу навчання. Принципи і закономірності навчання. Основні функції процесу навчання: освітня, розвиваюча, виховна. Структурні компоненти навчального процесу: цільовий; стимулюючомотиваційний; змістовий, операційно-діяльнісний, контрольнорегулюючий, оцінно-результативний. Взаємозв'язок усіх елементів навчального процесу. Суперечності та рушійні сили процесу навчання. Мотивація учіння; формування навчальних інтересів; пізнавальні інтереси в навчанні. Двосторонній характер процесу навчання. Стимулювання, організація зворотного зв'язку (контроль, аналіз результатів навчання та розвитку учнів). Структура процесу засвоєння знань, умінь, навичок: сприйняття, осмислення, розуміння, узагальнення, закріплення, використання на практиці. Структура викладання як цілеспрямованої діяльності педагога в процесі навчання.

Організація дистанційного навчання. Синхронний та асинхронний різновид дистанційного навчання. Переваги та недоліки дистанційного навчання. Змішане навчання, його компоненти: живі події, онлайн-контент, співпраця, оцінка, додаткові матеріали. Сутність змішаного навчання. Способи впровадження змішаного навчання. Моделі змішаного навчання Гезер Стейкер, Майкла Хорна: ротаційна модель, гнучка модель, модель самостійного змішування, поглиблена віртуальна модель. Вибір моделі використання дистанційних технологій та цифрових інструментів. Використання електронного інформаційно-освітнього

середовища. Інформаційна безпека. Моніторинг, оцінювання, прогнозування. Цифрова компетентність вчителя та її розвиток. Особливості онлайн-навчання на відстані. Використання цифрових інструментів та електронних освітніх ресурсів.

Рекомендовані джерела: [6; 7; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 15; 16; 17; 23]

Лекція 6. Процес навчання і його принципи. Дистанційне і змішане навчання
Семінарське заняття 4. Процес навчання в умовах трансгресивності освіти.

Тема 8. Методи і засоби навчання. Форми організації навчання. Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів

Сутність методів, прийомів і засобів навчання. Класифікації методів навчання. Методи організації навчально-пізнавальної діяльності учнів: словесні, наочні, практичні, репродуктивні, проблемно-пошукові. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності учнів: пізнавальні ігри, навчальні дискусії, заохочення, покарання. Методи контролю та самоконтролю в навчанні: опитування, контрольні, лабораторні роботи, тестова перевірка знань, самоконтроль і самоперевірка. Поняття про засоби навчання. Вибір методів навчання. Основні види засобів наочності: предметні, зображувальні; умовні чи символічні.

Форми організації навчання. Класно-урочна система навчання. Урок – основна форма організації навчально-виховного процесу: педагогічні вимоги до уроку. Підготовка вчителя до уроку. Типи уроків та їх структура. Схема аналізу уроку. Шляхи підвищення ефективності уроку. Підготовка вчителя до уроку, самоаналіз його результатів.

Суть і завдання контролю у освітньому процесі. Основні принципи контролю знань. Функції контролю. Оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Основні види оцінювання результатів навчання учнів: формувальне, поточне, підсумкове (тематичне семестрове, річне), державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання. Критерії оцінювання навчальних досягнень школярів. Рівні навчальних досягнень. Характеристика бальної системи оцінювання знань. Оцінювання результатів навчання учнів за власною шкалою закладу освіти або системою оцінювання, визначеною законодавством. Сучасні пошуки шляхів удосконалення перевірки та оцінки знань учнів

Рекомендовані джерела: [1-9; 11; 13; 15; 16; 17]

Лекція 7. Методи і засоби навчання. Форми організації навчання. Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів

Практичне заняття 3. Проблема навчання обдарованих учнів. Неуспішність учнів і шляхи її подолання.

Тема 9. Сучасні освітні технології

Суть поняття «технологія». Зміст технологічного підходу. Історія виникнення педагогічної технології. Сутність і головні ознаки педагогічної технології. Класифікації педагогічних технологій. Структурні компоненти

педагогічної технології. Принципи педагогічних технологій. Сучасні технології навчання. Інтерактивні технології навчання. Ігрові технології навчання, особливості організації та проведення гри. Проектна технологія навчання. Технологія проблемного навчання. Технології формування творчої особистості. Технологія розвитку критичного мислення. Технологія кейсів. Інноваційні технології навчання, їх характеристика: стем-освіта, мультимедійна презентація, освітня ситуація, веб-форум, коучинг, сторітелінг, скрам-технологія, багатоканальна діяльність, комікс, квест-пошук, педагогічний плейбек, едьютейнмент, комп'ютерні засоби, блоги, електронні бібліотеки.

Рекомендовані джерела: [6; 7; 8; 9; 11; 13; 15; 16; 17; 18]

Лекція 8. Сучасні освітні технології

Практичне заняття 4. Впровадження в освітній процес інноваційних педагогічних технологій

Модульний контроль 2.

Змістовий модуль III. Теорія виховання

Тема 9. Сучасні концепції виховання. Мета виховання, ідеали і принципи

Теорія виховання як складова частина педагогічної науки. Поняття про процес виховання як складову освітнього процесу. Сутнісні характеристики процесу виховання. Сучасні підходи до організації процесу виховання учнівської молоді: системний, діяльнісний, особистісно-орієнтований, компетентнісний та інші. Особливості процесу виховання: цілеспрямованість, двосторонність, багатofакторність, варіативність результатів, віддаленість результатів, тривалість, комплексність, багатоступеневість. Мета виховання в новій українській школі – формування всебічно розвиненої особистості, патріота, іноватора. Структурні компоненти виховання як діялісного процесу: цільовий; стимулюючo-мотиваційний; змістовий; операційно-діялісний; контрольнo-регулюючий; оцінювальнo-результативний. Етапи виховного процесу за критерієм їх послідовності та відповідних педагогічних дій: формування знань (ознайомлення із загальними нормами і вимогами, їх усвідомлення); формування ставлень (почуттів); формування поглядів і переконань; формування навичок і звичок поведінки (загальної спрямованості особистості). Виховання та самовиховання – дві сторони єдиного процесу формування особистості. Рушійні сили виховного процесу. Зовнішні та внутрішні протиріччя. Критерії вихованості. Механізми виховання як шляхи розвитку мотиваційно-ціннісної сфери особистості в процесі оволодіння нею соціального досвіду. Психологічні механізми, які складають основу розвитку мотиваційної сфери особистості: ідентифікація; емоційне обумовлювання; наслідування; мотиваційне опосередкування; конформність; вживання в соціальну роль; підтримування внутрішньої узгодженості поглядів. Закономірності процесу виховання і їх роль у визначенні норм, які регламентують структуру, зміст і методику організації виховання. Система принципів виховання. Цілеспрямованість виховання. Суспільна спрямованість виховання. Опора на позитивне у вихованні. Гуманізація виховання. Демократизація виховання.

Природовідповідність у вихованні, диференціація та індивідуалізація виховного процесу. Особистісний підхід у вихованні. Зв'язок виховання з життям, виховання в діяльності. Свідомість і активність учнів у процесі виховання, поєднання педагогічного керівництва з ініціативою й активністю школярів. Виховання в колективі. Єдність педагогічних впливів.

Рекомендовані джерела: [1; 2; 3; 4; 5; 8; 9; 11; 13; 15; 16; 17]

Лекція 9. Сучасні концепції виховання. Мета виховання, ідеали і принципи

Тема 11. Партнерська взаємодія як нова стратегія виховання. Напрями виховання особистості

Поняття про партнерство. Педагогіка партнерства як один із факторів ефективної взаємодії учасників освітнього процесу.

Принципи педагогіки партнерства. Умови успішної співпраці школи з батьками учнів. Гуманізація міжособистісних відносин між педагогами та батьками. Постійний діалог між педагогами і батьками як умова досягнення взаєморозуміння. Педагогічна освіта батьків. Надання психолого-педагогічної підтримки сім'ям у вихованні дитини.

Форми спілкування з батьками учнів: індивідуальні зустрічі, довільні сучасні форми спілкування з батьками учнів, батьківська конференція/форум /віче, консультації. Меморандум співпраці батьків, учнів та педагогів. Батьківське самоврядування як орган захисту прав та інтересів учнів, організації їх дозвілля та оздоровлення, громадського нагляду (контролю). Роль школи у координації та об'єднанні зусиль суспільних інститутів у вихованні дітей.

Напрями виховання особистості. Спрямування виховання – єдність мети і змісту (за цією ознакою виділяють: розумове, моральне, трудове, фізичне та естетичне виховання). Сучасні напрями виховання (громадянське, правове, економічне, екологічне).

Рекомендовані джерела: [1; 2; 3; 4; 5; 8; 9; 11; 13; 15; 16; 17]

Лекція 10. Мета, завдання і напрями виховання

Семінарське заняття 5. Виховання особистості на основі цінностей

Тема 11. Методи і форми організації виховання особистості

Поняття про метод, прийом та засіб виховання. Різні підходи до класифікації методів виховання в історії педагогічної науки. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки. Методи стимулювання діяльності та поведінки. Сучасні інноваційні методи виховання: інтерактивні, наративні методи, кластерні методи, рефлексивні та інші. Умови оптимального вибору та ефективного застосування методів виховання.

Поняття форми виховання. Форма виховання як зовнішнє виявлення процесу виховання. Функції форм виховної роботи: інформаційна, організаційна,

регулювальна. Основні форми педагогічної роботи: за видами діяльності; за способами впливу педагога; за часом проведення; за суб'єктом організації; за результатом; за кількістю учасників; за місцем проведення (шкільні та позашкільні форми виховання).

Рекомендовані джерела: [1; 2; 3; 4; 5; 8; 9; 11; 13; 15; 16; 17]

Лекція 11. Методи і форми організації виховання особистості
Практичне заняття 5. Виховання особистості в колективі.
Модульний контроль 3.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів для денної форми навчання

Види діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів
Відвідування лекцій	1	4	4	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	1	1
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	1	10
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом			88		88		65
Максимальна кількість балів – 241							
Розрахунок коефіцієнта (для іспиту в 2 семестрі) - 241 б. : 60 б. = 4,016 РК = 4,016							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Назва модулів і тем	Завдання для самостійної роботи	Обсяг роботи студента, годин		Бали	
		денна	заочна	денна	заочна
Модуль I.					
Тема: Освіта в сучасному суспільстві: стан і тенденції розвитку	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Підготуйте доповідь на тему: «Педагогічні проблеми, які турбують сучасне суспільство». або ✓ Підготуйте академічне есе на одну із запропонованих тем: «Емоційний інтелект сучасного педагога», «Цифрова культура сучасного педагога», «Академічна доброчесність сучасного педагога». 	1	-	5	-
Тема: Розвиток і формування особистості як педагогічна проблема	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Підготуйте доповідь про зарубіжні теорії розвитку та формування особистості. ✓ Підготуйте методичні рекомендації щодо створення освітнього простору для учнів основної школи. ✓ Складіть опитувальник щодо з'ясування емоційного стану і поведінки учнів 5-6 	2	-	5	-

	класів на уроці.				
Тема: Вчитель сучасної української школи	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Підготуйте есе на тему: «Вчитель, якого чекає сучасна школа» або ✓ Підготуйте презентаційний проєкт на тему: «Педагоги-класики, громадські діячі та народні просвітителі про працю вчителя». або ✓ Підготуйте інфографіку на тему: «Нові професійні ролі вчителя в умовах НУШ». 	2	-	5	
Модуль II.					
Тема: Процес навчання і його принципи. Дистанційне і змішане навчання	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Випишіть важливі міркування з педагогічних праць Я.Коменського, К.Ушинського, В.Сухомлинського, які стосуються сутності навчання. або ✓ Розробіть інтелектуальну карту на тему: «Сучасний освітній процес у закладах загальної середньої освіти» або ✓ Підготуйте презентаційний проєкт на тему: «Актуальні проблеми сучасної дидактики». 	1	-	5	-
Тема: Методи і засоби навчання. Форми організації навчання	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Підготуйте доповідь на тему: «Шляхи реалізації принципів навчання в умовах сучасної школи». або ✓ Ознайомтеся із досвідом педагогів-новаторів щодо ідей застосування різноманітних методів навчання у дистанційному форматі. Оформіть інфографіку. 	1	-	5	-
Тема: Сучасні освітні технології	<p>На вибір:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Опрацюйте авторські педагогічні технології видатних українських педагогів К. Ушинського, А. Макаренка, В. Сухомлинського. Оформіть есе. ✓ Опрацюйте зарубіжні авторські педагогічні технології. Оформіть інфографіку. ✓ Підготуйте есе на тему: «Переваги і недоліки 12-бальної системи оцінювання знань учнів». 	2	-	5	-
Модуль III.					
Тема: Мета виховання. Ідеали і принципи виховання	<p>На вибір:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Розробіть модель власного ідеалу у вихованні. Оформіть інтелектуальну карту. ✓ Опрацюйте роботу В. Сухомлинського «Проблеми виховання всебічно розвинутої особистості». ✓ Законспекуйте основні ідеї статей І. Підласого «Ідеал українського виховання». 	1	-6	5	-
Тема: Методи і форми організації виховання	<p>На вибір:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Прочитайте твори А. Макаренка «Педагогічна поема», «Прапори на баштах». Знайдіть приклади успішного використання методів виховання і перевиховання безпритульних. ✓ Підготуйте есе на тему: «Щаслива сім'я». 	1	-	5	-
Тема: Партнерська взаємодія як нова стратегія у вихованні	<p>На вибір:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Підготуйте доповідь про зарубіжний досвід в організації партнерської взаємодії. ✓ Складіть інтелектуальну карту на тему: «Форми взаємодії педагога та батьків учнів». 	1	-	5	-
Разом		12	-	45	

Критерії оцінювання самостійної роботи

Кількість балів	Оцінка
5	позначена проблема і обґрунтована її актуальність, представлений матеріал повністю розкриває тему, зроблений аналіз різних точок зору, містить додаткові інформативні відомості або пояснення
4	проблема позначена, але недостатньо обґрунтована її актуальність, тема розкрита достатньо повно, містить виключно інформативний фактаж і висновки
3	необґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу
2	є неточності у викладенні матеріалу, відсутня логічна послідовність у судженнях, існують недоліки у оформленні
1	тема розкрита частково, допущені фактичні помилки в змісті роботи

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань студентів здійснюється після вивчення кожного блоку теоретичних знань дистанційно (у системі Moodle) в письмовій (тестовій) формі й передбачає виконання тестових завдань різного типу та розв'язування завдань кейсів.

Критерії оцінювання модульного контролю

Оцінка	Кількість балів
Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)	24 - 25
Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)	21 - 23
Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)	18 – 20
Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)	13 – 17
Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)	10 -13
Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)	6 – 9
З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)	1-5

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Умови допуску: 35 і більше балів.

Форма проведення іспиту: комп'ютерне тестування (у системі Moodle).

Тривалість проведення: 90 хвилин.

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Критерії оцінювання: тестове опитування включає 40 теоретичних запитань, які відображають тематику дисципліни. Максимальна оцінка за кожне тестове запитання – 1 бал.

6.5. Орієнтовний перелік питань для самоконтролю

1. Розкрийте предмет, основні завдання педагогіки та основні категорії педагогіки.
2. Розкрийте особливості педагогічної діяльності. Окресліть вимоги до особистості педагога.
3. Дайте загальну характеристику педагогічному процесу, завданням і основним компонентам.
4. Поясніть предмет і функції дидактики. Розкрийте процес становлення дидактики як науки.
5. Висвітліть сутність процесу навчання.
6. Охарактеризуйте закони, принципи й правила навчання.

7. Розкрийте сутність організації навчального процесу.
8. Охарактеризуйте сутність компетентнісного підходу як чинника модернізації освітнього процесу.
9. Проаналізуйте проблеми контролю й оцінювання успішності учнів.
10. Визначте основні поняття контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів.
11. Визначте сутність і структуру уміння вчитися.
12. Окресліть вікову та індивідуальну характеристику учнів як суб'єктів учіння.
13. Розкрийте сутність і функції методів навчання.
14. Охарактеризуйте класифікації методів навчання.
15. Схарактеризуйте методи усного викладу навчального матеріалу.
16. Розкрийте сутність наочних методів навчання.
17. Охарактеризуйте практичні методи навчання.
18. Розкрийте сутність самостійної роботи учнів.
19. Розкрийте сутність навчальних технологій.
20. Поясніть технологію особистісно-орієнтованого навчання.
21. Поясніть технологію групової навчальної діяльності школярів.
22. Поясніть технологію розвивального навчання.
23. Поясніть технологію формування творчої особистості.
24. Поясніть технологію навчання як дослідження.
25. Поясніть технологію змішаного та дистанційного навчання.
26. Охарактеризуйте інтерактивні методи та прийоми навчання.
27. Схарактеризуйте проектну діяльність як метод навчання й розвитку.
28. Охарактеризуйте ігрову діяльність як методу навчання й розвитку.
29. Визначте методи формування в учнів досвіду пошукової діяльності.
30. Розкрийте особливості організації навчального процесу.
31. Обґрунтуйте нормативно-правову базу розвитку освіти в Україні.
32. Охарактеризуйте Закон України «Про освіту» (2017), поясніть стратегічні орієнтири реформування системи освіти.
33. Визначте основні напрями розвитку сучасної освіти.
34. Розкрийте особливості змісту освіти. Охарактеризуйте нормативне забезпечення реалізації змісту освіти
35. Розкрийте особливості організації сучасного стану освіти в деяких зарубіжних країнах.
36. Поясніть сутність компетентності як показника якості освіти.
37. Визначте закономірності та принципи виховання.
38. Розкрийте поняття про принципи виховання. Охарактеризуйте загальні принципи виховання. Поясніть принципи сучасного виховання.
39. Визначте основні орієнтири виховання в сучасних закладах загальної середньої освіти.
40. Поясніть сутність педагогіки партнерства в освітньому процесі
41. Охарактеризуйте засоби виховання.
42. Розкрийте сутність форм організації виховання учнів.
43. Охарактеризуйте традиційні методи виховання в педагогіці, розкрийте їх класифікацію.
44. Охарактеризуйте технології сучасного виховного процесу.
45. Розкрийте сутність фізичного, соціального, духовного розвитку учнів.
46. Охарактеризуйте інтелектуальний розвиток особистості учня.
47. Розкрийте особливості формування в учнів основ наукового світогляду.

48. Охарактеризуйте систему стратегічного управління новою українською школою.
49. Розкрийте сутність поняття «система освіти». Визначте мету та основні принципи освіти.
50. Охарактеризуйте систему освіти України та її структуру.

6.7. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта змістового модуля «Педагогіка»

Разом: 90 год. (лекції – 22 год., семінарські заняття – 10 год., практичні заняття – 10 год., самостійна робота – 12 год., модульний контроль – 6 год., семестровий контроль – 30 год., екзамен)

Семестр	II семестр						
Модулі	Змістовий модуль I. Загальні основи педагогіки						
К-ть балів за модуль	88						
Теми	1	2	3	4	5		
Теми лекцій	Освіта у третьому тисячолітті: стан і тенденції розвитку. Педагогіка як наука про виховання, її предмет і завдання. Система педагогічних наук		Виникнення і розвиток педагогіки як науки. Поняття про народну педагогіку та етнопедагогіку	Розвиток, соціалізація і виховання особистості як педагогічна проблема	Вимоги до особистості педагога. Педагогічне спілкування та педагогічна компетентність.		
Теми семінарів, практичних	С1. Педагогіка – «за» і «проти»		С2. Використання засобів етнопедагогіки у творчому розвитку особистості.	П1. Теорія поколінь, або як нам порозумітися	П2. Професійно-педагогічна комунікація		
Сам.робота	5			5	5		
Поточний контроль	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)						
Модулі	Змістовий модуль II. Теорія навчання				Змістовий модуль III. Теорія виховання		
К-ть балів за модуль	88				65 балів		
Теми	6	7	8	9	10	11	12
Теми лекцій	Основні дидактичні системи. Зміст освіти. Гуманістичні психолого-педагогічні підходи до організації освітнього процесу	Процес навчання і його принципи. Дистанційне і змішане навчання	Методи і засоби навчання. Форми організації навчання. Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів	Сучасні освітні технології	Сучасні концепції виховання. Мета виховання, ідеали і принципи	Мета, завдання і напрями виховання	Методи і форми організації виховання особистості
Теми семінарів, практичних	С3. Шляхи удосконалення змісту освіти в Україні	С4. Процес навчання в умовах трансгресивності освіти.	П3. Проблема навчання обдарованих учнів. Неуспішність учнів і шляхи її подолання	П4. Впровадження в освітній процес інноваційних педагогічних технологій	С5. Виховання особистості на основі цінностей		П5. Виховання особистості в колективі
Сам.робота	5		5	5	5	5	5
Поточний контроль	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна:

1. Козловський Ю.М., Дольнікова Л.В. Педагогіка. Львів : «Львівська політехніка», 2020. 372 с.
2. Педагогіка (у логічно-структурних схемах та таблицях) : навчальний посібник / уклад. А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин, Н. В. Кошечко. К. : ЦП «Компринт», 2020. 91 с.
3. Практикум з педагогіки / за заг. ред. О.А. Дубасенюк. 3-тє вид., доп. і перероб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2017. 546 с.
4. Професійний стандарт вчителя нового покоління / уклад. Н. Авшенюк, І. Андросук, Л. Гриневич. К. : Міжнародний фонд «Відродження», 2020. 69 с.
5. Сікорський П. Нова педагогіка. Львів : «Львівська політехніка», 2021. 327 с.
6. Суліма Є.М. Педагогіка: практикум : навчальний посібник / Є.С. Суліма, С.О. Деніжна, І.О. Петухова. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 531 с.
7. Максименко В. П. Дидактика : курс лекцій. Хмельницький : ХМЦНП, 2013. 223 с.
8. Онишків. З. М. Основи управління закладом загальної середньої освіти: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2018. 192 с.

Додаткова:

9. Аймедов К. В. Загальна педагогіка та історія педагогіки : підручник / К. В. Аймедов, В. В. Бабієнко, В. А. Бабієнко, В. В. Сторож. К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. 352 с.
10. Бондар В. І. Дидактика. К. : Либідь, 2005. 264 с.
11. Закон України «Про повну загальну середню освіту» URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення : 01.09.2022).
12. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47154/ (дата звернення: 01.09.2022).
13. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року від 14.12.2016 № 988-р. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934> (дата звернення: 01.09.2022).
14. Кухаренко В. М. Тьютор дистанційного та змішаного навчання : посібник. К. : Міленіум, 2019. 307 с.
15. Нова українська школа : poradnik dla vchitelya / за заг. ред. Н. М. Бібік]. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
16. Нова українська школа : путівник для вчителя 5-6 класів. URL : https://roippo.org.ua/upload/iblock/afe/put_vnik-dlya-vchitelya-5_6_klas_v.pdf (дата звернення : 01.09.2022).
17. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення : 01.09.2022).
18. Оржеховська В. М., Кириченко В. І., Ковганич Г. Г. Взаємодія навчального закладу і сім'ї : стратегії, технології, моделі : навчальний практико зорієнтований навчальний посібник. Харків : Точка, 2007. 192 с.
19. Педагогіка : практикум : навчальний посібник / за ред. Г. Х. Яворської. Одеса : Букаєв Вадим Вікторович [вид.], 2014. 169 с.
20. Хоружа Л. Л. *Аксіологічні орієнтири професійної підготовки педагога (наукові ідеї доктора педагогічних наук, професора, академіка НАПН України О. Я.*

Савченко) / Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка (28). 2017. С. 12 – 15.

21. Хоружа Л. Л. *Сучасні стратегії трансформації змісту педагогічної освіти* / Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. (33). 2020. С. 8 – 16.

22. European Commission/EACEA/Eurydice, 2019. Digital Education at School in Europe. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

23. Konst Taru, Kairisto-Mertanen Liisa. Innovation pedagogy. Turku Universiti of Applied Sciences Oy, 2018. 86 p.

24. Mobile Learning in Higher Education in the Asia-Pacific Region. Springer, 2017. 39 p.